

Декларация

относно причините за възникване на междурелигиозни конфликти в селските райони на България и начините за тяхното предотвратяване

*подготвена от участниците в проект “Силни заедно:
Младежко сътрудничество за междурелигиозна толерантност”*

03—10 юли 2015г., Кранево, България

Контекст

Междурелигиозни конфликти се срещат навсякъде по света. Войната в Сирия и Ирак, дългогодишният конфликт в Палестина, терористичните атаки в Париж са само малка част от дългия списък с примери в това отношение. Нито една страна не е защитена от междурелигиозни конфликти, в това число и България. По исторически причини по-голямата част от българите християни са развили негативно отношение към мюсюлманите. В същото време около 10% от населението на страната са мюсюлмани, а и все по-голям брой бежанци мюсюлмани влизат в страната, прогонени от войните в Близкия Изток. Множество стереотипи и предразсъдъци съществуват както от страна на християните, така и от страна на мюсюлманите. В същото време политическите лидери използват междурелигиозните конфликти от миналото на страната за своя политическа изгода, без да си дават сметка за напрежението, което по този начин се натрупва у обикновените хора. За съжаление основна жертва на подобен род провокации стават младежите и по-специално тези, живеещи в селските райони. Те развиват силна омраза срещу хората от други религии, въпреки че някои от тях дори не са имали възможност да се срещнат с такива.

Тази Декларация обобщава резултатите от работата на участниците в проекта и отразява официалната им позиция относно причините за междурелигиозните конфликти и ролята на институциите, и младежите за тяхното предотвратяване.

Причини за междурелигиозни конфликти

Семейство: Семейството заема особено място в живота на всеки човек. В него растем, живеем, възпитаваме се, в него усвояваме нравствените норми и духовни ценности. В него се създават социалните отношения. То е основната градивната единица на обществото. Възпитанието, което получаваме в семейството е сред основните фактори за междурелигиозни конфликти. Липсата на религиозна култура и наследяването на стереотипи от нашите родители и роднини до голяма степен допринася за създаването на конфликтни ситуации на религиозна основа.

Образование: Образованието, което получаваме в училище обхваща преподаването и научаването на научни знания и специфични умения. За основна цел на образованието се смята и предаването на културни традиции между поколенията. Липсата на инициативност сред учениците за участие в курсове, кръжоци, извънкласни дейности на религиозна тема и липсата на възможности за формално и неформално образование по темата като цяло са сред причините за междурелигиозни конфликти.

Политика: Политиката има универсален характер и засяга всички сфери на обществения живот. В днешно време сриващото се доверие в политиката е резултатът от все по-ниското участие на гражданите в нея, което прави политиките безотговорни и безконтролни. Хората основно свързват политиката с лични интереси, манипулиране на изборите и корупцията. В това отношение може да се каже, че съвременната политика неминуемо води до изкуствено нагнетяване на омраза, нетърпимост и конфликти. През последното десетилетие конфликтите на религиозна основа са често срещано явление и в повечето случаи са свързани с политически интереси.

Медии: Как хората ще разберат процесите в дадена страна, как ще ги оценят, как ще реагират на тях – всичко това е до голяма степен в ръцете на вестниците, радиото и телевизията. Изборът на новини, на думите, с които се описва случващото се оформя среда на обществени настроения и очаквания. Основната задача на медиите се състои във възможността да кажат или премълчат определен проблем. Не случайно те са наречени „четвъртата власт“. Известна е тясната обвързаност на партияите с медиите. Често наблюдавано явление са платените репортажи и липсата на безпристрастно отразяване на новините, което неминуемо води до създаване и на междурелигиозни конфликтни. Медиите не би трябвало да се схващат като вид власт или като част от някаква власт, а като изразител на разнородните интереси, които гражданското общество произвежда ежедневно.

Ролята на институциите за предотвратяването на междурелигиозните конфликти

Институциите са задължителни за обществения живот, тъй като координират моделите на поведение, ограничават конфликтите, улесняват решаването им и поддържат социалния ред в публичния живот. Ние, отправяме следните искания към:

- ⇒ **Локалните и регионални институции** да обръщат по-голямо внимание на религиозните проблеми; да осигуряват обществен терен за провеждането на мероприятия с различен религиозен характер; да недопускат дискриминация сред местното население по пол, етнос и религия; да организират информационни кампании за малцинствата и свързаните с тях култура, бит и обичаи; да дават право на глас на младежките организации и се вслушват в техните мнения и препоръки.
- ⇒ **Националните институции:** Министерство на образованието и науката да въведе часове по религия в училищата с цел опознаване на религиите, възпитаване на духовни ценности и толерантност у подрастващото поколение; обмяна на опит с институции на други държави за по-ефективно справяне с междурелигиозните конфликти на национално ниво; даване право на глас на младежките организации.
- ⇒ **Международните институции** да предотвратяват и допринасят за разрешаването на междурелигиозните конфликти и поддържат световния мир; да спазват и зачитат правата на всички хора, независимо от религията, която изповядват; да спонсорират младежки неправителствени организации с цел популяризиране на неформалното образование и организиране на различни събития на религиозна тематика.

Ролята на младежите за предотвратяването на междурелигиозни конфликти

Участието на младите хора в неправителствени организации е от особено значение, тъй като там те се учат на важни за тяхното бъдеще практически умения, трупат знания и опит. Активното включване в различни инициативи дава възможност на младежите да поемат отговорности за тяхното местно общество, да се грижат един за друг, както и да предприемат действия, когато имат мнение по даден въпрос. Ние смятаме, че младежите биха могли да допринесат за предотвратяването на междурелигиозните конфликти като:

- Опознават различните религии, приликите и разликите между тях като участват в курсове, кръжоци, извънкласни и неформални дейности на религиозна тема;
- Проявяват толерантност и взаимно уважение към изповядващите различна от тяхната религия;
- Се стремят да превъзмогнат натрупаните с годините предразсъдъци и стереотипи;
- Зачитат правата на всички, независимо от техните религиозни възгледи;
- Допринасят за интегриране и приобщаване на малцинствата, но и за запазване на тяхната идентичност и култура;
- Активно участват на местно и национално ниво в социалния, културния, икономическия и политическия живот на месно и национално ниво.

Този проект се реализира с подкрепата на Съвета на Европа чрез Европейската Младежка Фондация. Съдържанието на настоящата Декларация отразява позицията на нейните автори и Съветът на Европа и Европейската Младежка Фондация не са отговорни за нейното съдържание и/или употреба.